

A Magyar Asztronautikai Társaság körlevele

Cím: 1044 Budapest, Ipari park utca 10.

Telefon/üzenetrögzítő: (30) 585-0867

e-mail: mant@mant.hu

www.mant.hu

Számlaszám: 10700024-49478701-51100005

2013. január

Újévi köszöntő

Véget ér a 2012-es esztendő is. A MANT életében sok minden történt, aktív, tevékeny évet tudhatunk magunk mögött. A külső nehézségek ellenére is sikerült megőriznünk gazdasági egyensúlyunkat, megvalósítani kitűzött céljainkat. Az előttünk álló év is mozgalmasnak ígérkezik, fel kell készülnünk ezekre a feladatokra. A remélt ESA csatlakozásunk alapjaiban fogja megváltoztatni a hazai űrtevékenység körüli környezetet, s ez minden bizonnyal kihatással lesz a MANT életére is.

Az elmúlt időszakban társszervezőként kivettük részünket Marsha Ivins amerikai űrhajós december eleji budapesti programjának lebonyolításából. A rendezvények – egy nyilvános előadás és egy szűk körű szakmai beszélgetés – sikerét a jelentős sajtóvisszhang is mutatja. Reméljük, hogy a jövőben még szorosabb együttműködést tudunk kialakítani a Tudományos Újságírók Klubjával.

Hosszú idő után felújítottuk a szakmai kirándulások sorozatát, amit 2013-ban is folytatni szeretnénk. Az első, és a nagy érdeklődés miatt mindjárt a második célpont is az ELTE lágymányosi épületének tetején levő Planetárium volt. A közeljövőre tervezett rendezvényeink közül kiemeljük a márciusban esedékes Ionoszféra- és Magnetoszférafizikai Szemináriumot, amit ezúttal Kecskemét lát vendégül. Megindult a 2013-as nyári Űrtábor szervezése is. A helyszín idén a Baranya megyei Alsómocsolád lesz.

Mindezek háttérben olajozottan működött a MANT „gépezete”. Az előző Körlevél megjelenése óta eltelt negyedév során ülésezett az Intézőbizottság (november 12.) és az Elnökség is (november 22.). Iratainkat a BME V2 épületének átalakítása miatt el kellett költöztessük egy másik épületbe. Pénzügyeink szempontjából fontos, hogy a kezelő szervezet értesített bennünket arról: elfogadták a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap terhére kapott pályázati támogatásunk (A Magyar Asztronautikai Társaság űrkutatói ismeretterjesztő és oktatási tevékenysége, a projekt futamideje: 2010.03.01. – 2012.06.30) szakmai és pénzügyi beszámolóját. Azóta a támogatásnak – amiért ezúton ismét köszönetet mondunk – az utolsó részlete is megérkezett a MANT bankszámlájára. A MANT szerződést kötött a Nemzeti Fejlesztési Minisztériummal, amelynek keretében vállaltuk számos, az űrtevékenységet népszerűsítő program lebonyolítását, valamint a magyar űr kutatás kezdeteit dokumentáló archívum létrehozását.

Figyelmes olvasóinknak feltűnhet, hogy a Körlevél fejlécében mostantól a megjelenés hónapja szerepel, s nem az előző negyedév megjelölése. A megjelenés gyakorisága továbbra is negyedéves marad, a formai változással inkább azt szeretnénk hangsúlyozni, hogy a kiadvány szerepe nem csak a beszámolás az előző időszakról, de aktuális terveink, programjaink beharangozása is.

Végezetül ezúton szeretnénk megköszönni minden tagtársunknak a MANT érdekében végzett munkáját, amire számítunk az elkövetkező esztendőben is. Boldog, sikerekben gazdag új évet kívánunk!

(Solymosi János és Bacsárdi László)

Tagdíjaink 2013-ban is változatlanok!

A MANT éves rendes tagdíjának összege hosszú évek óta változatlan: 2000 Ft. Diákok, egyetemi hallgatók és nyugdíjasok számára csak ennek a fele, 1000 Ft. Ez egy minimális összeg, amit számos tagtársunk – lehetősége, teherbíró képessége szerint – meg szokott tölteni. Az ilyen felajánlások igen nagy segítséget jelentenek társadalmi szervezetünknek.

2013-ban azoknak, akik **legalább 5000 Ft tagdíjat** fizetnek (diákok/nyugdíjasok esetén legalább 4000 Ft-ot), és a befizetés 2013. március 31-ig beérkezik, ajándékol a Nemzetközi Asztronautikai Akadémia (IAA) és a Magyar Asztronautikai Társaság által készített nemzetközi **úrszótár** angol–magyar nyelvű, kereskedelmi forgalomban nem kapható, korlátozott példányszámban megjelenő nyomtatott példányát juttatjuk el.

Kérjük, hogy a tagdíjfizetést mielőbb, a folytonosság fenntartása érdekében lehetőleg az első negyedévében, és a MANT számára költségkímélő módon oldják meg. A tagdíjat át tudják utalni a CIB Banknál vezetett **bankszámlánkra** (10700024-49478701-51100005), vagy a számlaszám megadásával közvetlenül befizethetik az ország bármelyik CIB bankfiókjának pénztárában. Kérjük, a közleményben adják meg nevüket és jelezzék, hogy a 2013-as tagdíjról van szó. Egyes rendezvényeinken személyes, készpénzes tagdíjfizetésre is lehetőséget biztosítunk. Legvégső esetben, külön kérésre postai befizetési utalványt („sárga csekket”) is tudunk küldeni. A sárga csekkek kiküldése, a feladott összeg postai és banki kezelési díja, az új tranzakciók illeték ugyanakkor aránytalanul sokba kerül az egyesületnek.

Felhívjuk tagjaink figyelmét, hogy a 2013-as évre szóló tagsági díj befizetésének határideje 2013. március 31.

Miért jó a MANT tagjának lenni? A MANT alapvető célja az úrkutatás és űrtevékenység valamennyi területéhez kapcsolódó szakszerű tudományos ismeretterjesztés. Ennek érdekében szervezi táborait, pályázatait, konferenciáit, tart előadásokat és más rendezvényeket. Ismeretterjesztő egyesület lévén ügyel arra, hogy feladatait tudományos megalapozottsággal lássa el. Ennek érdekében szoros kapcsolatot tart fenn a hazai úrkutató intézményekkel. A MANT célja, hogy a szélesebb körű érdeklődésre számot tartó témákat összefoglaló kiadványok (úrkutatási évkönyv, egyes úrkutatási ismeretterjesztő könyvek, stb.) mind szélesebb körhöz eljuthassanak. A MANT örömmel fogadja, lehetőségeihez mérten támogatja a tagok ismeretterjesztéssel kapcsolatos önálló kezdeményezéseit, egyúttal azon fáradozik, hogy saját tagságát évről évre bővítse. A MANT úrkutatással kapcsolatos kiadványokat (hírleveleket, évkönyvet) jelentet meg, melyekhez az egyesület tagjai – éves tagsági díjuk fejében – illetményként juthatnak hozzá. A tagok az egyesületi programokon kedvezményesen (néhány kivételtől eltekintve ingyenesen) vehetnek részt.

Marsha Ivins látogatása a BME-n

December 6-án Marsha Ivins, ötszörös amerikai űrhajós tartott élvezetes előadást a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen (BME). Az egyetem Villamosmérnöki és Informatikai Karának egyik nagy előadóterme zsúfolásig megtelt érdeklődőkkel, főleg egyetemistákkal. A mérnök végzettségű Ivins, a NASA egykori űrhajosa, aki 1990 és 2001 között öt alkalommal repült valamelyik űrrepülőgép fedélzetén (STS-32 1990-ben, STS-46 1992-ben, STS-62 1994-ben, STS-81 1997-ben és STS-98 2001-ben), az Amerikai Egyesült Államok budapesti nagykövetsége vendégeként, a Kar és a Magyar Asztronautikai Társaság (MANT) szervezésében tartott angol nyelvű előadást az emberes űrrepülésről. A közel egy óras, látványos képekkel és videókkal illusztrált előadása során Ivins röviden bemutatta az űrrepülés történetét. Beszélt a világűrben, súlytalanságban végzett munka, a mindennapi élet körülményeiről. Végül kitért az emberes űrrepülés bizonytalan jövőjére, és hitet tett a program folytatása mellett. A nagy sikert hozó előadás után néhány, a hallgatóságtól érkezett kérdés megválaszolására is maradt idő.

Ezt követően, ugyancsak a BME-n, Marsha Ivins zárt körben egy kötetlen beszélgetésen is részt vett, amelyet a MANT a Tudományos Újságírók Klubjával közösen szervezett. Itt újságírók, úrkutatási szakemberek és a MANT tagjai tehettek fel kérdéseket. Az eseményekről részletes beszámolókat és interjúkat közölt az [Index](#) és az [Úrvilág](#) hírportál, valamint a [Népszabadság](#) is.

(Frey Sándor)

Szakmai kirándulás az ELTE Planetáriumban

A MANT új programsorozatában fel kívánja újítani azt a régi hagyományt, hogy látogatásokat szervez különböző, űrtevékenységgel foglalkozó hazai intézményekbe. E látogatások részvételi díjhoz kötöttek, de a MANT tagjai számára a szakmai kirándulásokon való részvétel ingyenes. Lehetőséget biztosítunk arra is, hogy a helyszínen kezdeményezni lehessen a MANT-ba való belépést.

November 24-én 15 órakor az Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE) Természettudományi Karának planetáriumra várt bennünket, az egyetem lágymányosi épülettömbjének tetején. Vendéglátónk Dobos Vera, a Csillagászati Tanszék munkatársa volt, aki látványos és élvezetes planetáriumi előadást tartott. A mintegy másfél óras programban szó volt a csillagképekről és a bolygókról, az 1999-es napfogyatkozásról, a Vénusz-átvonulásról, régi népcsoportok csillagképeiről. A planetáriumi látogatás lehetőségét honlapunkon és elektronikus körlevelünkben hirdettük meg. A korlátozott befogadóképesség és a jelentkezők nagy száma miatt a programot december 8-án újra megtartottuk, sőt 2013 februárjára is tervezünk egy újabb alkalmat.

Előző diákpályázatunk nyertesei Csillebércen

Október 29-én érkezett el az a nap, amikor a 2012 elején zárult diákpályázatunkon legjobb eredményt elért diákok, valamint tanáraik és kísérőik szakmai látogatást tehettek a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) Wigner Fizikai Kutatóközpont Részecske- és Magfizikai Intézetben (volt KFKI RMKI), az Űrtechnikai Laboratóriumban. A látogatáson 5 diák, 3 kísérő és 2 tanár vett részt. A vendégeket Szalai Sándor kalauzolta.

Diákpályázat: A cél a Mars

Amint azt előző körlevelükben már említettük, szeptember 20-án megjelent a MANT hagyományos diákpályázatának idei felhívása. A **2013. február 10-i** beadási határidejű diákpályázatunk címe: **A cél a Mars**. Az idei pályázat egyik újdonsága, hogy az egyéni indulók mellett már 2-4 fős diákcsoportok pályázatait is fogadjuk. További újdonság, hogy a választható feladatok között megjelenik a *videókészítés* is. Emellett természetesen továbbra is lehet esszével, grafikával, tervvel, feladatmegoldással is pályázni. Változatlanul két korkategóriában (11-14 évesek és 15-18 évesek) értékeljük a beadott pályamunkákat – külön az egyéni indulókét és külön a csapatokét. A legjobbak szokás szerint jutalmakat kapnak, de minden résztvevő diák kedvezményesen juthat el 2013 nyarán a *MANT Űrtáborba*, sőt a legjobb helyezést elérőknek egyáltalán nem kell aggódnia a részvételi díj miatt.

A diákpályázat részletes kiírása a MANT honlapján, a www.mant.hu/diakpalyazat címen olvasható. Itt már letölthető a tudáspróba feladatsora, valamint mostanra megnyílt a regisztrációra és pályamunkák feltöltésére szolgáló oldal is. Kérjük tagtársainkat, hogy környezetükben, családjukban, iskolájukban segítsenek népszerűsíteni a pályázatot, hogy minél több diákhoz eljuthasson a híre! Szükség esetén, külön kérésre ehhez idén színes szórólapokat is tudunk küldeni, a készlet erejéig.

Megérkeztek az új adófelajánlások

A 2011. évi 1%-os adófelajánlásokból eddig 527 463 forintot utalt át a MANT számlájára a Nemzeti Adó- és Vámhivatal. A MANT ezúton is köszönetét fejezi ki ezért a fontos támogatásért, amit elsősorban rendezvényeinkre és az ifjúságot érintő munkánkra fogunk felhasználni. Már most kérjük tagtársainkat, barátainkat, hogy a személyi jövedelemadó hamarosan esedékes 2012-es bevallásnál se felejtsek el a MANT-ot megjelölni kedvezményezettként. **Adószámunk változatlan: 19011084-1-41**

Nemzetközi űrorvostudományi kongresszus 2013 októberében

A 61. Nemzetközi Repülő- és űrorvostudományi Kongresszus (*61st International Congress of Aviation and Space Medicine*, ICASM 2013) helyszíne Jeruzsálem, Izrael, pontos időpontja pedig 2013. október 6-10. A tudományos programban olyan szakterületek szerepelnek, mint a repülőorvoslás, katonai orvoslás, fiziológia, repüléspszichológia, fogászat, intenzív terápia, táplálkozástudomány, farmakológia, foglalkozás-egészségügy, és még számos más, a repülés és az emberes űrrepülések orvosi vonatkozásait érintő téma. Az izraeli szervezők kérésére a MANT örömmel hívja fel a megadott tudományterületeken dolgozó hazai szakemberek figyelmét a kongresszuson való részvétel lehetőségére. A regisztrációra és szakmai előadások bejelentésére a kongresszus honlapján (www.icas2013.org) nyílik majd lehetőség.

Felhívás – XXVIII. Ionoszféra- és Magnetoszférafizikai Szeminárium

A Magyar Asztronautikai Társaság, a szemináriumsorozatot kezdetétől támogató intézmények és a Kecskeméti Planetárium megrendezik a soron következő *XXVIII. Ionoszféra- és Magnetoszférafizikai Szemináriumot* a Kecskeméti Planetáriumban (6000 Kecskemét, Lánchíd u. 18/a.). A szeminárium tervezett időpontja: **2013. március 8-9**. Azért küldjük ezt az előzetes felhívást, hogy mihamarabb betervezhesse mindenki a programjába.

A szeminárium elnevezése nem elsősorban a tematikát, hanem a hagyományokat tükrözi, ezért szívesen várunk bármilyen olyan előadást, amely főképpen a magyarországi űrkutatással foglalkozik, de a geofizika (ionoszféra, magnetoszférafizika, meteorológia, napfizika, űrfizika, planetológia) témaköreiből is lehet előadásokat tartani. Különösen szívesen látunk fiatal kutatókat eredményeikkel.

Az előadások anyagát egy elektronikus (de reményeink szerint nyomtatott formában is megjelenő) konferenciakiadványban megjelentetjük, ezért a kész kéziratokat 2013. február 15-ig kell leadni. A

konferenciakiadványban azon anyagok jelennek meg, amelyeket egyrészt határidőre leadtak, másrészt a kapcsolódó előadás megtartásra került, harmadrészt megfelelnek a formai követelményeknek. (Formai követelmény: maximum 5 oldal terjedelem, B5-ös formátum, Times New Roman betűtípus, 12-es betűméret, I hasábos szerkezet, az alábbi fájlformátumok valamelyikében: .doc, .docx, .odt, .rtf)

Az érdeklődés felmérése céljából kérjük, hogy előzetes részvételi szándékát 2013. január 15-ig jelezze számunkra a 28szem@mant.hu e-mail címen.

Elektronikus kezdeményezéseink

forum@mant.hu Az elmúlt évek pozitív tapasztalataiból kiindulva, a folyamatos kapcsolattartást megkönnyítendő létrehoztunk egy levelezőlistát, mant_forum@googlegroups.com címmel, amelyet interaktív kapcsolattartásra szeretnénk használni. Amíg a MANT elektronikus hírlevelét és körlevelét központilag küldjük ki, addig ez a levelezőlista a kötetlen, szakmai beszélgetést szolgálja. Javasoljuk tagtársainknak, hogy iratkozzanak fel rá.

erdek.mant.hu *Bérczi Szaniszló* ötlete nyomán, *Solymosi Máté* tagtársunk közreműködésének köszönhetően készítettünk egy, a magyar űrtevékenységet a nagyközönség és a szakmai közönség számára bemutató oldalt (igazából a sokszínűségét szeretnénk felvillantani). Az oldal koncepciója a következő: a látogató egy áttekintő képet kap a tágabb értelemben vett magyar űrtevékenységhez kapcsolódó lehetőségekről, képek és címek formájában. Amelyik felkelti a figyelmét, arra rákattint. Erre megjelenik egy részletesebb információs oldal (egy nagyobb kép, pár soros leírás, majd egy link, ami továbbvisz egy teljesen új oldalra). Szívesen fogadunk további anyagokat az oldalra, formai és további leírások a web@mant.hu e-mail címen kérhetőek.

facebook.com/MANTosok A MANT megjelent a népszerű Facebook közösségi oldalon. Így a [facebook.com/MANTosok](https://www.facebook.com/MANTosok) oldalon is elérhetőek legfrissebb híreink, felhívásaink.

Detrekői Ákos (1939–2012)

Szomorúan tudatjuk, hogy 73 éves korában, december 18-án elhunyt Detrekői Ákos akadémikus, a MANT tiszteleti tagja. A Széchenyi-díjas professzor kutatási területe a geodéziai és a fotogrammetriai mérések, illetve a térinformatika volt. 1986 és 1990 között a Budapesti Műszaki Egyetem (2000-től Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem) Építőmérnöki Karának dékánja, majd 1997 és 2004 között az egyetem rektora volt. Detrekői Ákos emlékét megőrizzük!

Rendezvényeink a közelmúltban

2012. október 29.	Diákpályázatunk nyerteseinek szakmai látogatása (Budapest)
2012. nov. 24., dec. 8.	Műsorok az ELTE Planetáriumban (Budapest)
2012. november 12.	Az Intézőbizottság (IB) ülése
2012. november 22.	Elnökségi ülés
2012. december 6.	Marsha Ivins űrhajós előadása és szakmai beszélgetés (Budapest)
2013. január 2.	Újévköszöntő koccintás és beszélgetés (Budapest)

Rendezvényeink, eseményeink a közeljövőben

2013. január 10.	<i>Az Űrtan Évkönyv 2012</i> kötetbe szánt publikációk leadási határideje
2013. január 10.	Az Intézőbizottság (IB) ülése
2013. február 10.	<i>A cél a Mars</i> – diákpályázatunk beadási határideje
2013. február	Szakmai kirándulás az ELTE Planetáriumba (Budapest)
2013. február/március	Szakmai kirándulás a FÖMI Kozmikus Geodéziai Observatóriumába (Penc)
2013. március 8-9.	XXVIII. Ionoszféra- és Magnetoszférafizikai Szeminárium (Kecskemét)
2013. április	Magyarok a Marson – 8. Alkalmazott Mérnöki Tudományok Versenye (Szeged)
2013. július 7-13.	MANT Űrtábor Alsómocsoládon

A Magyar Asztronautikai Társaság körlevele, 2013. január

Megjelenik negyedévente a Társaság tagjainak nyomtatásban, illetve elektronikusan a Társaság honlapján.

Szerkesztő: Frey Sándor **Felelős kiadó:** Bacsárdi László **Lapzárta:** 2013. január 4.